

۱۴۰۴/۰۵/۲۹	تاریخ آزمون:	پایه: دوازدهم	سؤالات آزمون نهایی درس: فیزیک ۳
۱۲۰۱	کد درس:	نام و نام خانوادگی:	ساعت شروع: ۷ صبح به وقت تهران مدت آزمون: ۱۱۰ دقیقه
مرکز ارزشیابی و نسخین کیفیت نظام آموزش و پرورش دانش آموزان روزانه، بزرگسالان، آموزش از راه دور، ایثارگران و داوطلبان آزاد (داخل و خارج از کشور) - تابستان ۱۴۰۴			ردداد صفحه: ۳
Azmoon.edu.ir			سؤالات (پاسخ برگ دارد) توجه: استفاده از ماشین حساب ساده (چهار عمل اصلی و بدون حافظه) مجاز است.

۱	واژه صحیح را از داخل پرانتز انتخاب و در پاسخ برگ بنویسید. الف) در یک دور چرخش کامل ماهواره به دور زمین (مسافت - جایه جایی) صفر است. ب) شب خط مماس بر نمودار مکان - زمان در هر لحظه، برابر با (سرعت - شتاب) در آن لحظه است. پ) در حرکت تندشونده، بردارهای سرعت و شتاب (درجہت - خلاف جهت) یکدیگرند. ت) حرکت هواپیما روی باند پرواز برای رسیدن به شرایط لازم برخاستن، مثالی از حرکت با (سرعت - شتاب) تقریباً ثابت است.	۱
۱	شکل رو برو نمودار مکان - زمان متحرکی را نشان می دهد که درامتداد محور x حرکت می کند. الف) در کدام لحظه متحرک از مبدأ محور می گذرد؟ ب) متحرک چه مدت زمانی بر حسب ثانیه، خلاف جهت محور x حرکت کرده است؟ پ) متحرک در چه لحظه‌ای تغییر جهت داده است؟ ت) در چه بازه زمانی بردار شتاب، خلاف محور x است و متحرک در جهت محور x حرکت می کند؟	۲
۱	شکل رو برو نمودار سرعت - زمان متحرکی را نشان می دهد که درامتداد محور x حرکت می کند. الف) اندازه شتاب متوسط متحرک در بازه زمانی ۱۰s تا ۱۵s چند متر بر مربع ثانیه است؟ (۰/۵ نمره) ب) جایه جایی متحرک در بازه زمانی صفر تا ۲s چند متر است؟ (۰/۵ نمره)	۳
۰/۷۵	گلوله‌ای از بالای یک دیوار بلند به ارتفاع 45 m از سطح زمین در شرایط خلا رها می شود. سرعت برخورد گلوله با سطح زمین چند متر بر ثانیه است؟ (جهت مثبت محور y رو به بالا فرض شود و $g = 10\text{ m/s}^2$)	۴
۱	الف) دو عامل مؤثر بر نیروی مقاومت شاره را بنویسید. (۰/۵ نمره) ب) قانون گرانش عمومی نیوتون را بنویسید. (۰/۵ نمره)	۵
۱	در شکل رو برو نیروی افقی و ثابت $F = 40\text{ N}$ به جرم 10 kg وارد می شود. اگر جسم در آستانه حرکت قرار گیرد، ضریب اصطکاک ایستایی بین جسم و سطح را محاسبه کنید. ($g = 10\text{ m/s}^2$)	۶
۰/۷۵	با استفاده از وسایل زیر، آزمایشی طراحی کنید که به کمک آن بتوان ثابت یک فنر را به دست آورد. (وسایل آزمایش: فنر - خط کش - وزنه با جرم معین - گیره و پایه)	۷
۰/۷۵	توبی به جرم 300 g با تندی 12 m/s به طور افقی به بازیکنی نزدیک می شود. بازیکن با مشت به توب ضربه می زند و توب با تندی 20 m/s درجهت مخالف بر می گردد. اندازه تغییر تکانه توب را به دست آورید.	۸
صفحه ۱ از ۳		

۰/۵	<p>پرۀ یک بالگرد با دورۀ $۰\cdot۲۸$ / ° به طور یکنواخت می‌چرخد. اگر نوک پره با تندی ۴۵۰ m/s بچرخد، شعاع این پره چند متر است؟ ($\pi = ۳$)</p>	۹
۱/۲۵	<p>به پرسش‌های زیر پاسخ کوتاه دهید.</p> <p>الف) در حرکت نوسانی هماهنگ ساده، در نقاط بازگشتی کدام انرژی، بیشینه است؟</p> <p>ب) اگر بسامد نوسان واداشته با بسامد طبیعی نوسانگر یکسان شود، چه پدیدۀ فیزیکی رخ می‌دهد؟</p> <p>پ) به هریک از برآمدگی‌ها یا فرورفتگی‌های روی سطح آب چه می‌گویند؟</p> <p>ت) در طیف امواج الکترومغناطیسی در خلا، با حرکت از پرتوهای گاما به طرف امواج رادیویی چه کمیتی تغییر نمی‌کند؟</p> <p>ث) بسامدی که گوش انسان از صوت درک می‌کند چه نام دارد؟</p>	۱۰
۱	<p>معادله مکان - زمان نوسانگری در SI به صورت $x = ۰ + ۰\cdot۲\cos(۲\pi t)$ است. اندازه شتاب نوسانگر در لحظه $t = \frac{۱}{۶۰} \text{ s}$ چند متر بر مربع ثانیه است؟ ($\cos 60^\circ = \frac{۱}{۲}$, $\pi^2 = ۱۰$)</p>	۱۱
۰/۷۵	<p>تاری به جرم ۲g و طول ۵cm با چه نیرویی کشیده شود تا تندی موج عرضی در آن ۲۰m/s شود؟</p>	۱۲
۰/۷۵	<p>شدت صوت حاصل از یک چشمۀ صوت چند برابر شود تا تراز شدت صوت آن ۲۰dB افزایش یابد؟</p>	۱۳
۱	<p>درستی یا نادرستی جمله‌های زیر را با واژه "درست" یا "نادرست" مشخص کنید و در پاسخ برگ بنویسید.</p> <p>الف) در بازتاب پخشندۀ نور از سطحی ناهموار، زاویۀ تابش و زاویۀ بازتابش با هم برابر نیستند.</p> <p>ب) با افزایش دمای هوا، ضریب شکست آن افزایش می‌یابد.</p> <p>پ) پهنهای نوارهای تاریک و روشن در آزمایش یانگ با طول موج نور به کار رفته، متناسب است.</p> <p>ت) با ریختن آب درون ظرفی با دیواره قائم، بسامد صدایی که می‌شونیم افزایش می‌یابد.</p>	۱۴
۰/۵	<p>جبهۀ موجی با زاویۀ تابش ۶۰° از محیط اول وارد محیط دوم می‌شود و با زاویۀ ۳۰° شکست پیدا می‌کند. طول موج موج شکست یافته چند برابر طول موج فرودی است؟</p> $\sin 60^\circ = \frac{\sqrt{3}}{2}, \sin 30^\circ = \frac{1}{2}$	۱۵
۰/۵	<p>دانش آموزی در فاصلۀ ۲۸۸m از یک صخرۀ قائم ایستاده است و فریاد می‌زند. اگر پژواک صدای خود را پس از $۱/۸\text{s}$ بشنود، تندی صوت در هوا چند متر بر ثانیه است؟</p>	۱۶
۱/۲۵	<p>در یک تار دو سر بسته یکی از بسامدهای تشیدی ۳۰۰ Hz و بسامد تشیدی بعدی ۴۰۰ Hz است. اگر تندی موج عرضی در این تار ۲۴۰ m/s باشد؛</p> <p>الف) طول این تار چند متر است؟ ($۰/۷۵$ نمره)</p> <p>ب) طول موج هماهنگ ۳۰۰ هرتزی چند متر است؟ ($۰/۵$ نمره)</p>	۱۷

۱۴۰۴/۰۵/۲۹	تاریخ آزمون:	رشته: ریاضی و فیزیک	پایه: دوازدهم	سؤالات آزمون نهایی درس: فیزیک ۳
۱۲۰۱	کد درس:	نام و نام خانوادگی:	ساعت شروع: ۷ صبح به وقت تهران	مدت آزمون: ۱۱۰ دقیقه
مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش	Azmoon.edu.ir	دانش آموزان روزانه، بزرگسالان، آموزش از راه دور، ایثارگران و داوطلبان آزاد (داخل و خارج از کشور) - تابستان ۱۴۰۴	تعداد صفحه: ۳	
نمره		سؤالات (پاسخ برگ دارد) توجه: استفاده از ماشین حساب ساده (چهار عمل اصلی و بدون حافظه) مجاز است.		ردیف

با استفاده از واژه‌های داخل جمعه، جمله‌های زیر را کامل کنید و در پاسخ برگ بنویسید (دو مورد اضافی است).

تماسون - خودبه‌خود - پیوسته - القایی - بور - گسسته

۱	۱۸	<p>الف) اتم‌های گازهای کم فشار و رقیق، تحت ولتاژ بالا برانگیخته می‌شوند و طیف تابش می‌کنند. ب) در مدل رادرفورد، اگر الکترون به دور هسته بچرخد، طیف گسیل می‌کند و سرانجام روی هسته فرو می‌افتد. پ) طبق مدل اتمی وقتی الکترون در یک مدار مانا قرار دارد، هیچ تابش الکترومغناطیسی گسیل نمی‌کند. ت) در فرایند گسیل تعداد فوتون‌های گسیل شده در همان جهت فوتون ورودی افزایش می‌یابد.</p>										
۱	۱۹	<p>یک چشمۀ نور مرئی با توان $W = 100$ فوتون‌هایی با طول موج $nm = 500$ گسیل می‌کند. چه تعداد فوتون در هر ثانیه از این چشمۀ نور گسیل می‌شود؟ ($hc = 2 \times 10^{-25} J \cdot m$)</p>										
۰/۷۵	۲۰	<p>طول موج چندمین خط طیفی اتم هیدروژن در رشتۀ لیمان ($n' = 1$) برابر با $nm = \frac{3}{300}$ است؟ ($R = 10^9 / nm$)</p>										
۰/۷۵	۲۱	<p>هر یک از موارد ستون اول به یک مورد از ستون دوم مرتبط است. آنها را مشخص کنید و در پاسخ برگ بنویسید. (یک مورد در ستون دوم اضافی است).</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="text-align: center;">ستون دوم</th> <th style="text-align: center;">ستون اول</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="text-align: center;">۱) آلفا</td> <td style="text-align: center;">الف) بار الکتریکی هسته دختر در این واپاشی افزایش می‌یابد.</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">۲) بتای منفی</td> <td style="text-align: center;">ب) یکی از پروتون‌های درون هسته به یک نوترون و یک پوزیترون تبدیل می‌شود.</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">۳) گاما</td> <td style="text-align: center;">پ) کمترین قدرت نفوذ را دارد و با ورقه نازک سربی با ضخامت ناچیز متوقف می‌شود.</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">۴) بتای مثبت</td> <td></td> </tr> </tbody> </table>	ستون دوم	ستون اول	۱) آلفا	الف) بار الکتریکی هسته دختر در این واپاشی افزایش می‌یابد.	۲) بتای منفی	ب) یکی از پروتون‌های درون هسته به یک نوترون و یک پوزیترون تبدیل می‌شود.	۳) گاما	پ) کمترین قدرت نفوذ را دارد و با ورقه نازک سربی با ضخامت ناچیز متوقف می‌شود.	۴) بتای مثبت	
ستون دوم	ستون اول											
۱) آلفا	الف) بار الکتریکی هسته دختر در این واپاشی افزایش می‌یابد.											
۲) بتای منفی	ب) یکی از پروتون‌های درون هسته به یک نوترون و یک پوزیترون تبدیل می‌شود.											
۳) گاما	پ) کمترین قدرت نفوذ را دارد و با ورقه نازک سربی با ضخامت ناچیز متوقف می‌شود.											
۴) بتای مثبت												
۱/۷۵	۲۲	<p>الف) واکنش هسته‌ای که منشأ تولید انرژی در ستارگان است، چه نام دارد؟ (۰/۲۵ نمره) ب) چرا هسته‌ها در واکنش‌های شیمیایی برانگیخته نمی‌شوند؟ (۰/۵ نمره) پ) نیمه عمر یک ماده پرتوزا برابر با 10 روز است. پس از گذشت چند روز $\frac{63}{64}$ از این ماده متلاشی می‌شود؟ (۱ نمره)</p>										
۲۰		موفق باشید										
۳		صفحه ۳ از ۳										

۱۴۰۴/۰۵/۲۹	تاریخ آزمون:	رشته: ریاضی و فیزیک	پایه: دوازدهم	راهنمای نمره‌گذاری آزمون نهایی درس: فیزیک ۳
				تعداد صفحه: ۲
ساعت شروع: ۷ صبح به وقت تهران				مدت آزمون: ۱۱۰ دقیقه
دانش آموزان روزانه، بزرگسالان، آموزش از راه دور، ایثارگران و داوطلبان آزاد (داخل و خارج از کشور) - تابستان ۱۴۰۴ دانش آموزان روزانه، بزرگسالان، آموزش از راه دور، ایثارگران و داوطلبان آزاد (داخل و خارج از کشور) - تابستان ۱۴۰۴				دانش آموزان روزانه، بزرگسالان، آموزش از راه دور، ایثارگران و داوطلبان آزاد (داخل و خارج از کشور) - تابستان ۱۴۰۴
راهنمای نمره‌گذاری Azmoon.medu.ir				ردیف

۱	۱۶ و ۱۵ و ۹ و ۳ ص	هر مورد (۰/۲۵)	ت) شتاب (پ) درجهت	ب) سرعت (پ) جا به جایی	۱
۱	۱۷ و ۶ ص	هر مورد (۰/۲۵)	ت) صفر تا ۲S (پ) ۳S (ب) ۴S (الف) ۲S		۲
۱	$a_{av} = \frac{\Delta v}{\Delta t}$ (۰/۲۵) $\Delta x = v \Delta t$ (۰/۲۵)	$a_{av} = \frac{-(-6)}{10-4} = 1 \text{ m/s}^2$ (۰/۲۵) $\Delta x = -6 \times 2 = -12 \text{ m}$ (۰/۲۵)		(الف) (ب)	۳
				(محض گرامی. در صورتی که دانش آموز بخش ب را به کمک مساحت بین نمودار سرعت - زمان با محور زمان حل کند، نمره کامل داده شود.) ص ۱۱ و ۱۴ و ۱۵	
۰/۷۵	$v^2 = -2g\Delta y$ (۰/۲۵) ۲۴ و ۲۲ ص	$v^2 = -2 \times 10(-45)$ (۰/۲۵) ۳۰ m/s	$v = \pm \sqrt{900} = -30 \text{ m/s}$ (۰/۵)	توجه: ممحض گرامی، برای عدد (۰/۰۲۵)، ۳۰ m/s و برای علامت منفی (۰/۰۲۵) در نظر گرفته شود.	۴
۱				(الف) تندی جسم (۰/۰۲۵) و بزرگی جسم (۰/۰۲۵). (برای موارد درست دیگر نمره داده شود). (ب) نیروی گرانشی میان دو ذره، با حاصل ضرب جرم دو ذره نسبت مستقیم (۰/۰۲۵) و با مربع فاصله آنها از یکدیگر رابطه وارون دارد. (۰/۰۲۵)	۵
۱	۵۴ و ۳۶ ص	$F - f_{s,\max} = ۰$ (۰/۰۲۵) $F = f_{s,\max} = \mu_s F_N$ (۰/۰۲۵)	$F_N = mg = ۱۰ \text{ N}$ (۰/۰۲۵) $۴۰ = ۱۰ \mu_s \quad \mu_s = ۰/۴$ (۰/۰۲۵)		۶
۰/۷۵	۴۳ ص			فنر را به کمک گیره از پایه‌ای می‌آویزیم. طول اولیه فنر (L_1) را به کمک خطکش اندازه‌گیری می‌کنیم. (۰/۰۲۵) سپس وزنه را به انتهای فنر متصل می‌کنیم و پس از رسیدن به وضع تعادل، طول ثانویه فنر (L_2) را اندازه‌گیری می‌کنیم. (۰/۰۲۵) با قرار دادن نتایج اندازه‌گیری در رابطه ($F_e = mg = k(L_2 - L_1)$ (۰/۰۲۵)) می‌توانیم ثابت فنر را حساب کنیم.	۷
۰/۷۵	۴۸ و ۴۷ ص	$\Delta \vec{p} = \vec{p}_2 - \vec{p}_1$ (۰/۰۲۵) $ \Delta \vec{p} = ۹/۶ \text{ kg} \cdot \text{m/s}$ (۰/۰۲۵)	$ \Delta \vec{p} = m \vec{v}_2 - \vec{v}_1 = ۰/۳ -۲۰ - ۱۲ $ (۰/۰۲۵)		۸
۰/۵	۵۰ و ۴۹ ص	$v = \frac{2\pi r}{T}$ (۰/۰۲۵)	$۴50 = \frac{2 \times ۳ \times r}{۰/۰۲}$ (۰/۰۲۵)	$r = ۱/۵ \text{ m}$ (۰/۰۲۵)	۹
۱/۲۵	۸۱ و ۷۶ و ۷۱ و ۶۸ و ۶۶ ص	ب) تشدید (پ) جبهه موج (ت) ارتفاع هر مورد (۰/۰۲۵)		(الف) پتانسیل	۱۰
۱	۸۵ و ۶۳ ص	$x = ۰/۰۲ \cos(20\pi \times \frac{1}{60})$ (۰/۰۲۵) $ a = \omega^2 x$ (۰/۰۲۵)	$x = ۰/۰۱ \text{ m}$ (۰/۰۲۵) $ a = (20\pi)^2 \times ۰/۰۱ = ۴0 \text{ m/s}^2$ (۰/۰۲۵)		۱۱

ردیف	راهنمای نمره‌گذاری	نمره
------	--------------------	------

۱۲	$v = \sqrt{\frac{FL}{m}}$ (۰/۲۵) $200 = \sqrt{\frac{F \times 0.5}{0.002}}$ (۰/۲۵) $F = 160 \text{ N}$ (۰/۲۵)	۰/۷۵ ص ۷۲
۱۳	$\Delta\beta = 10 \log \frac{I_2}{I_1}$ (۰/۲۵) $20 = 10 \log \frac{I_2}{I_1}$ (۰/۲۵) $\frac{I_2}{I_1} = 100$ (۰/۲۵)	۰/۷۵ ص ۸۰ و ۸۸
۱۴	هر مورد (۰/۲۵)	الف) نادرست (۰/۲۵) ب) نادرست (۰/۲۵) پ) درست (۰/۲۵) ت) درست (۰/۲۵)
۱۵	$\frac{\sin \theta_2}{\sin \theta_1} = \frac{\lambda_2}{\lambda_1}$ (۰/۲۵) $\frac{\sin 30^\circ}{\sin 60^\circ} = \frac{\lambda_2}{\lambda_1} = \frac{\sqrt{3}}{3}$ (۰/۲۵)	۰/۵ ص ۹۶
۱۶	$v = \frac{2L}{t}$ (۰/۲۵) $v = \frac{2 \times 288}{1.8} = 320 \text{ m/s}$ (۰/۲۵)	۰/۵ ص ۹۲ و ۹۳
۱۷	$f_1 = 400 - 300 = 100 \text{ Hz}$ (۰/۲۵) $f_n = \frac{nv}{2L}$ (۰/۲۵) $L = \frac{240}{2 \times 100} = 1.2 \text{ m}$ (۰/۲۵) $\lambda = \frac{v}{f}$ (۰/۲۵) $\lambda = \frac{240}{300} = 0.8 \text{ m}$ (۰/۲۵)	۱/۲۵ ص ۱۱۴ و ۱۰۷
۱۸	هر مورد (۰/۲۵)	الف) گستته (۰/۲۵) ب) پیوسته (۰/۲۵) پ) بور (۰/۲۵) ت) القایی (۰/۲۵)
۱۹	$E = Pt$ (۰/۲۵) $E = \frac{nhc}{\lambda}$ (۰/۲۵) $Pt = \frac{nhc}{\lambda}$ $n = \frac{100 \times 1 \times 500 \times 10^{-9}}{2 \times 10^{-25}}$ (۰/۲۵) $n = 2.5 \times 10^{20}$ (۰/۲۵)	۱ ص ۱۲۲ و ۱۲۷ و ۱۲۶ و ۱۲۵ و ۱۲۴ و ۱۲۳
۲۰	$\frac{1}{\lambda} = R \left(\frac{1}{n''} - \frac{1}{n'} \right)$ (۰/۲۵) $\frac{3}{400} = \frac{1}{100} \left(\frac{1}{1} - \frac{1}{n'} \right)$ $n = 2$ (۰/۲۵)	۰/۷۵ ص ۱۲۳
۲۱	هر مورد (۰/۲۵)	الف) بتای منفی (۰/۲۵) ب) بتای مثبت (۰/۲۵) پ) آلفا (۰/۲۵)
۲۲	$\text{که همچو شی هسته ای (گداخت) (۰/۲۵)}$ $\text{ب) اختلاف بین ترازه ای انرژی توکلئون ها در هسته از مرتبه MeV و keV است. در حالی که اختلاف بین ترازه ای انرژی الکترون ها در اتم از مرتبه eV است (۰/۵)}$ $1 - \frac{1}{2''} = \frac{63}{64}$ (۰/۲۵) $T_{\frac{1}{2}} = \frac{t}{n}$ (۰/۲۵) $2'' = 64$ (۰/۲۵) $n = 6$ (۰/۲۵) $t = 6 \times 10 = 60 \text{ day}$ (۰/۲۵)	۱/۷۵ ص ۱۴۲ و ۱۴۴ و ۱۴۵
	مصحح گرامی در تصحیح قسمت (پ) به روش دیگری که بر اساس نصف شدن تعداد هسته های ماده پرتوزا پس از هر نیمه عمر است، نیز نمره داده شود.	
۲۰		ص ۱۴۱ و ۱۴۶ و ۱۴۷ و ۱۵۲